Dosarul nr.4r-2494/23
Nr. PIGD 4-22118195-02-4r-03072023
Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
Judecătorul Lupașco Lilia

D E C I Z I E
În numele Legii
(d i s p o z i t i v)

31 ianuarie 2024 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curţii de Apel Chișinău
Avînd în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul: Secrieru Ion
Judecătorii: Arnăut Sergiu
Lîsîi Ghenadie

Judecînd în ședință publică, în ordine de recurs, recursul agentului constatator, Lefter Mihai, declarat împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 12 mai 2023, prin care s-a admis contestaţia cet. Ţurcanu Maria Vasile împotriva procesului - verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI05 619570 şi a deciziei de sancţionare din 21.07.2022, emisă de agentul constatator din cadrul INSP al IGP, Lefter Mihai în baza art. 235 alin. (2) din Codul contravenţional, s-a anulat procesul - verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI05 619570 şi decizia de sancţionare din 21.07.2022, emisă de agentul constatator din cadrul INSP al IGP, Lefter Mihai, în baza art. 235 alin. (2) din Codul contravenţional şi s-a încetat procesul contravenţional în cauză.

În confomitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c), art. 474 din Codul contravențional, Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău,-

D E C I D E:

A respinge ca nefondat recursul agentului constatator, Lefter Mihai.

A menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 12 mai 2023, prin care s-a admis contestaţia cet. Ţurcanu Maria Vasile împotriva procesului - verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI05 619570 şi a deciziei de sancţionare din 21.07.2022, emisă de agentul constatator din cadrul INSP al IGP, Lefter Mihai în baza art. 235 alin. (2) din Codul contravenţional, s-a anulat procesul - verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI05 619570 şi decizia de sancţionare din 21.07.2022, emisă de agentul constatator din cadrul INSP al IGP, Lefter Mihai, în baza art. 235 alin. (2) din Codul contravenţional şi s-a încetat procesul contravenţional în cauză.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Secrieru Ion

Judecătorii Arnăut Sergiu

Lîsîi Ghenadie

Dosarul nr.4r-2494/23
Nr. PIGD 4-22118195-02-4r-03072023
Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
Judecătorul Lupașco Lilia

D E C I Z I E
În numele Legii

31 ianuarie 2024 mun. Chișinău
Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău
Avînd în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul: Secrieru Ion
Judecătorii: Arnăut Sergiu
Lîsîi Ghenadie

Judecînd în ședință publică, în ordine de recurs, recursul agentului constatator, Lefter Mihai, declarat împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 12 mai 2023, prin care s-a admis contestaţia cet. Ţurcanu Maria Vasile împotriva procesului - verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI05 619570 şi a deciziei de sancţionare din 21.07.2022, emisă de agentul constatator din cadrul INSP al IGP, Lefter Mihai în baza art. 235 alin. (2) din Codul contravenţional, s-a anulat procesul - verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI05 619570 şi decizia de sancţionare din 21.07.2022, emisă de agentul constatator din cadrul INSP al IGP, Lefter Mihai, în baza art. 235 alin. (2) din Codul contravenţional şi s-a încetat procesul contravenţional în cauză.

Procedura de citare legală a fost executată.

A C O N S T A T A T:

1. La data de 21.07.2022, agentul constatator din cadrul INSP al IGP, Lefter Mihai, a întocmit procesul - verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI05 619570 şi a emis asupra cauzei contravenţionale decizia prin care cet. Ţurcanu Maria, în baza art. 235 alin. (2) din Codul contravenţional, a fost sancţionată cu amendă în mărime de 9 (nouă) unităţi convenţionale, ceea ce constituie 450 (patru sute cincizeci) lei MD, fiind reţinut în sarcina acesteia că, la 17.03.2022

ora 14:46 fiind în Ialoveni, a condus automobilul de model „Toyota” cu n/î *****, în timpul deplasării utiliza echipamente de telecomunicaţie.

2. Nefiind de acord cu procesul - verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI05 619570 şi decizia de aplicare a sancţiunii contravenţionale pe semnele contravenţiei prevăzute de art. 235 alin. (2) din Codul contravenţional, Ţurcanu Maria, la 01.08.2022 a depus contestaţie, solicitând anularea procesului - verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI05 619570 şi deciziei de sancţionare din 21.07.2022.
3. Prin hotărîrea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 19 iunie 2023, s-a admis contestaţia cet. Ţurcanu Maria Vasile împotriva procesului - verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI05 619570 şi a deciziei de sancţionare din 21.07.2022, emisă de agentul constatator din cadrul INSP al IGP, Lefter Mihai în baza art. 235 alin. (2) din Codul contravenţional, s-a anulat procesul - verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI05 619570 şi decizia de sancţionare din 21.07.2022, emisă de agentul constatator din cadrul INSP al IGP, Lefter Mihai, în baza art. 235 alin. (2) din Codul contravenţional şi s-a încetat procesul contravenţional în cauză.
4. Considerînd neîntemeiată hotărîrea în cauză, agentul constatator, Lefter Mihai în ordinea capitolului VIII al Codului Contravenţional al Republicii Moldova, a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului și casarea hotărîrii contestate.
5. În motivarea cererii de recurs s-a invocat că hotărârea emisă de instanţa de fond este unilaterală şi neîntemeiată, or la dosar au fost anexate suficiente probe ce indică la vina contravenientului în comiterea faptei imputate lui.
6. În ședința instanței de recurs, agentul constatator și persoana în privința căreia a fost întocmit procesul verbal cu privire la contravenție, deși au fost înștiințați legal despre locul, ora și data ședinței, nu s-au prezentat.
7. Judecând recursul declarat, examinând materialele cauzei, raportând situaţia de fapt la cea de drept, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul agentului constatator, Lefter Mihai este nefondat şi pasibil de a fi respins, hotărîrea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender din 19 iunie 2023, urmează a fi menţinută fără modificări.
8. Verificând legalitatea, obiectivitatea și corectitudinea hotărârii contestate, în raport cu motivele invocate de recurent, Colegiul penal constată lipsa de careva temeiuri de fapt și de drept, întru casarea acesteia, astfel că la adoptarea soluției instanța de fond a ținut cont de rigorile art. 458 alin. (1) din Codul contravențional, care indică că „examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: lit. a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; lit. b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; lit. c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul

contravenţional; lit. d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; lit. e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; lit. f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei".

9. Colegiul constată că la data de 21.07.2022, agentul constatator din cadrul INSP al IGP, Lefter Mihai, a întocmit procesul - verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI05 619570 şi a emis asupra cauzei contravenţionale decizia prin care cet. Ţurcanu Maria, în baza art. 235 alin. (2) din Codul contravenţional, a fost sancţionată cu amendă în mărime de 9 (nouă) unităţi convenţionale, ceea ce constituie 450 (patru sute cincizeci) lei MD, fiind reţinut în sarcina acesteia că, la 17.03.2022 ora 14:46 fiind în Ialoveni, a condus automobilul de model „Toyota" cu n/î *****, în timpul deplasării utiliza echipamente de telecomunicaţie.
10. Conform art.7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.
11. Potrivit art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.
12. Conform art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluționare.
13. Potrivit art. 425 alin. (1) din Codul contravențional, probele sînt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoașterea altor circumstanţe importante pentru justa soluționare a cauzei.
14. Sub aspectul dat, instanța de recurs, relevă că afirmațiile invocate în decizia de sancționare, poartă un caracter declarativ, neavînd suport probatoriu de fapt, respectiv în contextul art. 461 din Codul contravențional, această împrejurare, face incompatibilă menținerea în vigoare a actului de sancționare.
15. În contextul expus, Colegiul penal reiterează că în vederea determinării cui îi revine sarcina probei, trebuie să se stabilească mai întîi dacă fapta de care este acuzat contravenientul constituie „acuzaţie în materie penală", în sensul art. 6 din Convenţie.

16. Criteriile folosite în mod constant în jurisprudenţa Curţii pentru a se vedea dacă o acuzaţie constituie „acuzaţie în materie penală” sunt următoarele: clasificarea faptei potrivit dreptului naţional – potrivit dreptului intern, fapta săvîrșită de contravenient atrage răspunderea contravenţională; natura faptei incriminate, dacă se adresează tuturor cetăţenilor și are aplicabilitate generală; natura și gravitatea sancţiunii aplicate.
17. Așadar, în ceea ce privește sancţiunea amenzii, elementul esenţial în funcţie de care Curtea analizează aplicabilitatea art. 6 este caracterul preventiv și punitiv, deci, scopul acesteia.
18. Astfel, chiar în ipoteza în care cuantumul amenzii contravenţionale este unul redus, art. 6 va fi aplicabil sub aspect penal, atîta timp cît amenda este un mijloc de constrângere a contravenientului și o măsură de prevenire a săvîrșirii de noi fapte, ea neavînd, deci, caracterul unei despăgubiri pentru acoperirea unui prejudiciu.
19. Așadar, cu respectarea principiului prezumţiei de nevinovăţie, al egalităţio armelor, al contradictorialităţii și al dreptului la apărare impuse de exigenţele art. 6 din Convenţie și prevăzute de Codul contravenţional al RM, s-a oferit posibilitatea propunerii de probe către ambele părţi ale procesului contravențional.
20. În conformitate cu jurisprudenţa relevantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăţia inculpatului prin adoptarea unor soluţii motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: …în cazul în care instanţele judecătorești naţionale se abţin de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a ști dacă o anumită susţinere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil. (*Ruiz Torija v. Spania*, 9 decembrie 1994, § 29; *Papon v. Franţa (nr. 2)*, dec., 15 noiembrie 2001; *Boldea v. Romînia*, 15 februarie 2007, § 30).
21. Pe fundalul celor descrise, Colegiul penal relevă că în cauză există un dubiu care nu poate fi înlăturat prin administrarea altor probe, dubiu care profită contravenientului, potrivit principiului *in dubio pro reo*.
22. În lumina jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, Colegiul Penal reţine că acesta este un principiu complementar prezumţiei de nevinovăţie. Înainte de a fi o problemă de drept, principiul *in dubio pro reo* este o problemă de fapt. Înfăptuirea justiţiei cere ca judecătorii să nu se întemeieze, în hotărîrile pe care le pronunţă, pe probabilităţi, ci pe certitudini dobîndite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă.
23. Potrivit art. 375 alin. (3) din Codul contravențional și în special, potrivit principiului *in dubio pro reo*, toate dubiile care nu pot fi înlăturate în condiţiile

legii trebuie apreciate în favoarea persoanei învinuite. De asemenea, pentru respectarea principiului prezumţiei nevinovăţiei, simpla constatare *ex propriis sensibus* a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanţa să stabilească vinovăţia unei persoane.

24. Colegiul penal reiterează inadmisibilitatea de drept de a dispune tragerea persoanei la răspundere contravențională, în lipsa unei învinuiri concrete, veridice și demonstrate, or, o asemenea hotărîre, ar atrage inevitabil încălcarea principiilor de drept, or instanța de recurs reiterează că agentul constatator nu a prezentat probe pertinente din care ar rezulta vina persoanei în comiterea faptei imputate.
25. Instanța de recurs atestă lipsa în totalitate a probelor care ar dovedi comiterea contravenţiei imputate petiţionarei, şi anume circumstanţele faptice care ar confirma că, la 17.03.2022 ora 14:46 fiind în Ialoveni, a condus automobilul de model „Toyota” cu n/î *****, în timpul deplasării utiliza echipamente de telecomunicaţie.
26. La caz, întru dovedirea vinovăţiei făptuitorului agentul constatator a administrat şi anexat la materialele cauzei contravenţionale procesul verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI05 619570 din 21.07.2022,(f.d.23).
27. Planşă fotografică, fiind indicată data de 17.03.2022 ora 14:46, locul T65 Ialoveni, în imagine se observă un automobil de molde ”Toyota,, cu numărul de înmatriculare PGM 1NUN 135, la volanul căruia nu este clar cine se află, (f.d.24-25).
28. Or, potrivit art. 443^1 alin.(1) Cod contravenţional, în cazul autosesizării privind săvîrşirea contravenţiilor prevăzute la capitolul XIII al cărţii întîi şi/sau constatate cu ajutorul mijloacelor tehnice certificate ori al mijloacelor tehnice omologate şi verificate metrologic ce funcţionează în regim automatizat, agentul constatator expediază la domiciliul (adresa juridică) proprietarului sau al posesorului vehiculului solicitarea privind depunerea declaraţiei cu privire la identitatea conducătorului vehiculului, cu publicarea concomitentă a solicitării respective pe pagina web oficială a autorităţii din care face parte agentul constatator.
29. Astfel, agentul constatator la examinarea cauzei nu a clarificat împrejurările cauzei obiectiv şi a adoptat o decizie de sancţionare a lui Ţurcanu Maria, în lipsa probelor pertinente şi concludente, cauza fiind examinată incomplet, nefiind stabilit cert faptul că în acţiunile făptuitorului, sunt prezente elementele contravenţiei prevăzute de art. 235 alin.(2) Cod contravenţional.
30. Colegiul reiterează că agentul constatator are rolul de a administra probe în ordinea prevăzută de lege, necesare în vederea verificării legalităţii şi temeiniciei procesului-verbal. Prin urmare, simpla constatare ex propriis sensibus a agentului constatator nu este suficientă pentru ca instanţa să

stabilească vinovăţia unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal contravenţional. Respectiv, atât timp cât asupra faptelor descrise în conţinutul actului sunt neconfirmate prin alte mijloace de probă, în sensul dat pot plana o serie de dubii, fiind aplicabil principiu de drept in dubio pro reo.

31. Procesul-verbal de constatare şi sancţionare a contravenţiei se bucură de prezumţia de legalitate, însă, atunci când este formulată o plângere împotriva acesteia, este contestată chiar prezumţia de care se bucură. În acest caz, instanţa de judecată competentă va administra probele prevăzute de lege, necesare în vederea verificării legalităţii şi temeiniciei procesului-verbal. Cel care a formulat plângerea nu trebuie să îşi demonstreze propria nevinovăţie, revenind instanţei de judecată obligaţia de a administra tot probatoriul necesar stabilirii şi aflării adevărului, iar agentului constatator îi revine sarcina de a proba învinuirea imputată contravenientului.
32. Din considerentele enunţate, Colegiul conchide că acuzaţia agentului constatator poartă un caracter declarativ şi formal, în contextul în care la procesul-verbal cu privire la contravenţie din 21.07.2022, nu este anexată nici o probă în acest sens, ori potrivit jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului înfăptuirea justiţiei cere ca, judecătorii să nu se întemeieze, în hotărârile pe care le pronunţă pe probabilităţi, ci pe certitudini dobândite pe bază de probe decisive, complete, sigure, în măsură să reflecte realitatea obiectivă.
33. Astfel, prezumţia nevinovăţiei şi exigenţa ca organul de urmărire penală să suporte sarcina de a dovedi acuzaţiile este menţionată explicit în articolul 6 § 2 din CEDO şi ţine de noţiunea generală de proces echitabil în sensul articolului 6 § 1 (a se vedea cauza Saunders c. Regatul Unit al Marii Britanii şi Irlandei de nord din 17 decembrie 1996).
34. În această ordine de idei, deşi procesul-verbal cu privire la contravenţie şi decizia de sancţionare sunt acte administrative care emană de la o autoritate publică dotată cu competenţa de a constata şi de a sancţiona faptele contravenţionale şi se bucură de prezumţia de legalitate, de autenticitate şi de veridicitate, sancţionare contravenţională a persoanei trebuie să fie susţinută prin probe substanţiale, din care ar rezulta componenţa de contravenţie.
35. Analizând situaţia de fapt a cauzelor Ziliberberg contra Moldovei, hotărâre din 01.02.2005, §35 şi Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste speţe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzaţii penale. Astfel, în materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice materiei penale, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de art.6 §2 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului.

36. Astfel, în conformitate cu jurisprudenţa relevantă a Curţii Europene a Drepturilor Omului, instanţele de judecată sunt obligate să demonstreze vinovăţia inculpatului prin adoptarea unor soluţii motivate. Lipsa motivelor reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil: în cazul în care instanţele judecătoreşti naţionale se abţin de a da un răspuns special şi explicit la cele mai importante întrebări, fără a-i oferi părţii care le-a formulat posibilitatea de a şti dacă o anumită susţinere a fost neglijată sau respinsă, acest fapt va fi considerat o încălcare a dreptului la un proces echitabil. (Boldea v. România, 15 februarie 2007, §30).
37. Prin urmare, la înaintarea învinuirii, agentul constatator nu a ţinut cont de faptul că concluziile despre vinovăţia persoanei de săvârşirea unei contravenţii nu pot fi întemeiate pe presupuneri şi că toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate se interpretează în favoarea făptuitorului, nefiind astfel acumulate careva probe pertinente şi concludente care ar demonstra vina cet. Ţurcanu Maria.
38. Colegiul penal conchide că argumentele invocate în recursuri nu şi-au găsit confirmare în procesul verificării legalității în ordinea controlului ierarhic superior, motiv pentru care acestea urmează a fi respins ca nefondat, cu menţinerea fără modificări a hotărîrii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 12 mai 2023.
39. În confomitate cu prevederile art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c), art. 474 din Codul contravențional, Colegiul Penal al Curţii de Apel Chişinău,-

D E C I D E:

A respinge ca nefondat recursul agentului constatator, Lefter Mihai.

A menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 12 mai 2023, prin care s-a admis contestaţia cet. Ţurcanu Maria Vasile împotriva procesului - verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI05 619570 şi a deciziei de sancţionare din 21.07.2022, emisă de agentul constatator din cadrul INSP al IGP, Lefter Mihai în baza art. 235 alin. (2) din Codul contravenţional, s-a anulat procesul - verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI05 619570 şi decizia de sancţionare din 21.07.2022, emisă de agentul constatator din cadrul INSP al IGP, Lefter Mihai, în baza art. 235 alin. (2) din Codul contravenţional şi s-a încetat procesul contravenţional în cauză.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Secrieru Ion

Judecătorii Arnăut Sergiu

Lîsîi Ghenadie